

ТКП 7-00(162)01.03

ЗБІРНИК “ВИВЧЕНИХ УРОКІВ БОЙОВОГО ДОСВІДУ ЧАСТИНА ІІІ”

(за бойовим досвідом отриманим в Операції
об'єднаних сил (раніше АТО) на території
Донецької та Луганської областей)

ЧЕРВЕНЬ 2021

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

обмежень для розповсюдження немає.

ЦЕНТР ОПЕРАТИВНИХ СТАНДАРТІВ І МЕТОДИКИ
ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З
ГОЛОВНИМ УПРАВЛІННЯМ ДОКТРИН ТА ПІДГОТОВКИ
ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ТКП 7-00(162)01.03

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Головного управління доктрин та
підготовки Генерального штабу
Збройних Сил України
генерал-майор

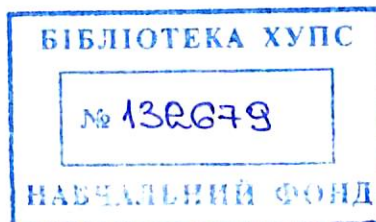
Олексій ТАРАН

“21” травня 2021 року

ЗБІРНИК

“ВИВЧЕНИХ УРОКІВ БОЙОВОГО ДОСВІДУ ЧАСТИНА III”

(за бойовим досвідом отриманим в Операції
об’єднаних сил (раніше АТО) на території
Донецької та Луганської областей)

Тактична публікація
начальникам
(командирам)
військових
організаційних
структур ЗС України з
вивчення досвіду

ТРАВЕНЬ 2021

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

обмежень для розповсюдження немає.

ЦЕНТР ОПЕРАТИВНИХ СТАНДАРТІВ І МЕТОДИКИ
ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З
ГОЛОВНИМ УПРАВЛІННЯМ ДОКТРИН ТА
ПІДГОТОВКИ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ПЕРЕДМОВА

Тактична публікація “Збірник вивчених уроків бойового досвіду, частина III” з рекомендаціями військовим організаційним структурам ЗС України щодо недопущення втрат особового складу (ОВТ) під час підготовки, планування та виконання бойових завдань (за бойовим досвідом отриманим в Операції об’єднаних сил на території Донецької та Луганської областей)” (далі – Збірник вивчених уроків БД) розроблені робочою групою офіцерів Центру оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України спільно з відділом аналізу та впровадження бойового досвіду Управління планування, досвіду та оцінювання Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України.

Цей Збірник вивчених уроків БД є продовженням серії відповідних Збірників та розроблено з метою узагальнення, вивчення бойового досвіду застосування військ (сил) ЗС України, який був отриманий за досвідом проведення Операції об’єднаних сил (раніше Антитерористичної операції) на території Донецької та Луганської областей (далі – ООС(АТО)) та його доведення до командирів військових частин, підрозділів і має за мету надати їм методичну допомогу в організації підготовки, планування та застосування військ (сил) ЗС України щодо недопущення подібних втрат серед особового складу та ОВТ.

Усі питання, що стосуються цього Збірнику вивчених уроків БД, надсилати до відділу аналізу та впровадження бойового досвіду управління планування, досвіду та оцінювання Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України та до відділу узагальнення та аналізу підготовки Центру оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України на адреси:

03168, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 6, Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України, телекомунікаційної мережі “Дніпро” usvir@ysvr.dod.ua, “Сєдо-М” – індекс 348 (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 62-239-14 або 62-227-37;

10014, м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 17а, Центр оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України, телекомунікаційної мережі “Дніпро” standart@kvdv.dod.ua, “Сєдо-М” – індекс 360 (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 68-32-066).

3
ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	6
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	7
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	9
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	10
УРОК I	ДОСВІД ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ШТУРМОВИХ ЗАГОНІВ У НАСЕЛЕНОМУ ПУНКТІ В ХОДІ ПРОВЕДЕННЯ ООС (АТО) НА ТЕРИТОРІЇ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ	12
1	АНАЛІЗ ОБСТАНОВКИ ДО ПОЧАТКУ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ	12
1.1	Часткова обстановка	12
1.2	Ймовірний характер дій противника	12
1.3	Бойові завдання військової частини (підрозділу)	13
2	ХРОНОЛОГІЯ ВЕДЕННЯ БОЮ (БОЙОВИХ ДІЙ)	14
3	ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНАЛІЗУ ВЕДЕННЯ БОЮ (БОЙОВИХ ДІЙ)	21
3.1	Висновки за результатами дій своїх військ	21
3.2	Втрати в особовому складі та ОВТ	22
4	РЕКОМЕНДАЦІЇ ВІЙСЬКОВИМ ОРГАНІЗАЦІЙНИМ СТРУКТУРАМ ЩОДО НЕДОПУЩЕННЯ ВТРАТ ОСОБОВОГО СКЛАДУ (ОВТ) ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ, ПЛАНУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВИМИ ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ (ПІДРОЗДІЛАМИ)	23
4.1	Рекомендації начальникам навчальних центрів (шкіл) ЗС України з організації індивідуальної (базової загальновійськової, фахової) підготовки	23
4.2	Рекомендації начальнику центру імітаційного моделювання Міжнародного центру миротворчості і безпеки, начальникам центрів підготовки підрозділів ЗС України, командирам військових частин (підрозділів) з організації колективної підготовки військових частин та підрозділів	24
УРОК II	ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ І ВЕДЕННЯ РЕЙДОВИХ ДІЙ ОКРЕМОЮ ДЕСАНТНО-ШТУРМОВОЮ (АЕРОМОБІЛЬНОЮ) БРИГАДОЮ ПІД ЧАС УЧАСТІ В АНТИТЕРОРИСТИЧНІЙ ОПЕРАЦІЇ В ПЕРІОД З 18 ЛИПНЯ ПО 10 СЕРПНЯ 2014 РОКУ	26
1	АНАЛІЗ ОБСТАНОВКИ ДО ПОЧАТКУ ВЕДЕННЯ РЕЙДОВИХ ДІЙ	26

1.1	Загальна обстановка станом на 18 липня 2014 року	26
1.2	Часткова обстановка станом на 18 липня 2014 року	27
1.3	Бойове завдання оаебр	29
1.4	Основні показники рейдових дій	29
1.5	Склад сторін	29
1.6	Співвідношення сторін	30
2	ХРОНОЛОГІЯ ВЕДЕННЯ РЕЙДОВИХ ДІЙ ПІДРОЗДІЛАМИ ОКРЕМОЇ АЕРОМОБІЛЬНОЇ БРИГАДИ	31
3	ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНАЛІЗУ ВЕДЕННЯ РЕЙДОВИХ ДІЙ ОКРЕМОЮ АЕРОМОБІЛЬНОЮ БРИГАДОЮ ПІД ЧАС УЧАСТІ В АТО В ДОНЕЦЬКІЙ ТА ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ В 2014 РОЦІ	35
3.1	Висновки за результатами дій своїх військ	35
3.2	Втрати в особовому складі, ОВТ	39
4	РЕКОМЕНДАЦІЇ ВІЙСЬКОВИМ ОРГАНІЗАЦІЙНИМ СТРУКТУРАМ З ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ПІДГОТОВКИ, ВИКОНАННЯ БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ (ПІДРОЗДІЛАМИ) ДЕСАНТНО-ШТУРМОВИХ ВІЙСЬК ЗС УКРАЇНИ	40
4.1	Рекомендації начальникам навчальних центрів (шкіл) ЗС України з організації індивідуальної (базової загальновійськової, фахової) та колективної підготовки	40
4.2	Рекомендації начальнику центру імітаційного моделювання Міжнародного центру миротворчості і безпеки, начальникам центрів підготовки підрозділів ЗС України, командирам військових частин (підрозділів) з організації колективної підготовки військових частин та підрозділів	41
4.3	Загальні рекомендації командувачу Десантно-штурмових військ ЗС України з організації підготовки і застосування загальновійськових частин (підрозділів) Десантно-штурмових військ ЗС України	45
УРОК III	ДОСВІД БОЙОВОГО ЗАСТОСУВАННЯ ШТУРМОВОЇ АВІАЦІЇ В ХОДІ ПРОВЕДЕННЯ АТО НА ТЕРИТОРІЇ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ	49
1	АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА ДІЙ АВІАЦІЇ ПОВІТРЯНИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ПРОТИВНИКА У 2014 РОЦІ	49
1.1	Загальна обстановка, що склалася у 2014 році під час проведення антитерористичної операції	49
1.2	Завдання, які вирішувались штурмовою авіацією Повітряних Сил Збройних Сил України	50

2	ХРОНОЛОГІЯ ПОДІЙ ЩОДО ВТРАТ АВІАЦІЙНОЇ ТЕХНІКИ ШТУРМОВОЇ АВІАЦІЇ	50
2.1	Втрата літаків Су-25 Повітряних Сил ЗС України 16.07.2014 року	50
2.2	Втрата літаків Су-25 Повітряних Сил ЗС України	52
2.3	Висновок по діях противника	53
2.4	Висновки по діях своїх сил	53
2.5	Основні проблемні питання, виявлені в ході застосування штурмової авіації	54
3	АНАЛІЗ ВТРАТ	54
3.1	Бойові безповоротні втрати	54
3.2	Бойові санітарні втрати	52
4	РЕКОМЕНДАЦІЇ ВІЙСЬКОВИМ ОРГАНІЗАЦІЙНИМ СТРУКТУРАМ ЩОДО НЕДОПУЩЕННЯ ВТРАТ ОСОБОВОГО СКЛАДУ (ОВТ) ПІД ЧАС ПЛАНУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ	55
4.1	Рекомендації з підготовки льотного складу у військових навчальних закладах та військових частинах	53
4.2	Під час планування та здійснення польотів на бойове застосування	55
4.3	Рекомендації підвищення ефективності застосування штурмової авіації	56
Додатки:		
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	58
	ДЛЯ ЗАМІТОК	59

ВСТУП

Головною метою вивчення та впровадження досвіду у ЗС України є підвищення ефективності діяльності, спрямованої на організацію виконання, в межах визначених законодавством повноважень, заходів із підготовки, всебічного забезпечення, розвитку, застосування та управління військами (силами) ЗС України, інших складових сил оборони для оборони держави, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності.

З цією метою, організовано роботу щодо аналізу, узагальнення та впровадження найважливішого вивченого досвіду – насамперед бойового, критичних за важливістю вивчених уроків, за результатами яких вироблені рекомендації, які потребують першочергового (негайного) доведення до командирів всіх рівнів військових організаційних структур ЗС України.

Основними завданнями впровадження Збірнику вивчених уроків БД є:

збір та первинне оброблення накопиченої інформації щодо негативних наслідків (втрат особового складу та ОВТ) або позитивних здобутків (успішне виконання завдання) в ході ведення бойових дій, заходів підготовки та здійснення всебічного забезпечення військових частин (підрозділів) видів (окремих) родів військ (сил) ЗС України;

аналіз зібраних даних та їх узагальнення;

розроблення рекомендацій (вказівок), підготовка аналітичних матеріалів для прийняття відповідних управлінських рішень;

швидке поширення передового досвіду у військах (силах) – за категоріями особового складу, видами, родами військ (сил), ВВНЗ, навчальними центрами (школами), центрами підготовки підрозділів видів (окремих) родів військ (сил), місцями їх застосування тощо;

застосування розумної ініціативи;

супроводження, накопичення органами військового управління за відповідними напрямками баз даних вивчених уроків БД, та їх своєчасне впровадження в систему підготовки військ (сил) ЗС України.

Кінцевою метою вивчення та впровадження Збірнику вивчених уроків БД є мінімізація негативного впливу з боку противника (втрат особового складу та ОВТ тощо), підвищення ефективності застосування своїх військ (сил) ЗС України.

Рекомендації цього Збірнику вивчених уроків БД потрібно використовувати творчо: відповідно до умов обстановки, яка може скластись; наявності та стану навчальної матеріально-технічної бази; наявності сил та засобів, завдань, які визначені військовим частинам (підрозділам) тощо.